

گروه‌های تروریستی که عامل ناامنی در مرزها هستند با پول و سلاح دشمنان تغذیه می‌شوند و یکی از اهداف حرکت‌های ضدامنیتی در مرزهای ایران و پاکستان، آلوده کردن روابط دو کشور است.

(۱۳۹۸/۲/۲)

www.basirat.ir

▼ حرف روز

بهار کتابخوانی

سی و دومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، چند روز زودتر از زمان همیشگی در تهران آغاز شده و بار دیگر مشتاقان مطالعه و کتاب و کتابخوانی را به جنب‌وجوش انداخته است. فارغ از مشکلاتی که در عرصه تولید و نشر کتاب فعالان این عرصه را آزار می‌دهد، نمایشگاه کتاب فرصت ارزشمندی است که می‌توانیم یکی از مؤثرترین شاخص‌های ارتقای فکری- فرهنگی جامعه، یعنی «فرهنگ کتابخوانی» را تقویت کنیم.

طی دهه‌های اخیر، وضعیت کتاب و کتابخوانی در ایران همواره یکی از دغدغه‌های آگاهان و دانایان جامعه از جمله رهبر معظم انقلاب اسلامی بوده است. ایشان چه در زمان ریاست جمهوری و چه در زمان رهبری همواره توجه ویژه‌ای به کتاب داشته و در مناسبت‌های گوناگون، بیانات راهگشایی در این زمینه ایراد فرموده‌اند. از منظر ایشان، کتاب دروازه‌ای به سوی گستره دانش و معرفت است و کتاب خوب، یکی از بهترین ابزارهای کمال بشری است. مطالعه کتاب و گسترش فرهنگ کتابخوانی از عوامل مهم در ارتقای فرهنگ جوامع است و مطالعه و کتابخوانی مستمر و مفید، سطح فکری و فرهنگی افراد را افزون می‌کند؛ از این رو جامعه‌ای موفق است که فرهنگ کتابخوانی در آن گسترش یافته باشد. امروزه نیز یکی از عوامل پیشرفت یک کشور میزان مطالعه در آن کشور است.

از نگاه امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) ما ملت ایران به عنوان یک ملت مسلمان، ارتباط‌مان با کتاب، ارتباط بنیانی و عمیق و کهن است. در کشور ما به ویژه پس از انتشار اسلام، کتابخانه‌های عظیم، مجموعه‌های علمی، مکتوبات با ارزش، یک سابقه کهن تاریخی دارد. واقعیت آن است که کم‌رغبتی نسبی ایجاد شده به مطالعه کتاب، نتیجه کوتاهی‌هایی است که در دوران حاکمیت رژیم‌های فاسد و وابسته در این زمینه شده است. پس از پیروزی انقلاب آمار تولید و نشر و ضبط و خواندن کتاب در کشور ما به‌طور چشمگیر بالا رفته است؛ ولی آنچه اکنون داریم در برابر آنچه شایسته ملت بزرگ و پرتوان و هوشمند ما است، بسی کم و ناچیز است.

تنبلی‌های نهادینه شده که بخشی از آن محصول معیوب نظام آموزشی کشور است، رشد فرهنگ مختصرخوانی و مطالعات ساندویچی که از مطالب منتشره در فضای مجازی تغذیه می‌کند، عیوب و کاستی‌های موجود در عرصه تولید و انتشار، گرانی سرسام‌آور کاغذ و کتاب و... موجب شده است همچنان کتاب یکی از غایبان بزرگ در سبد کالای مصرف فرهنگی بیشتر خانواده‌های ایرانی باشد که باید برای حل این معضل تلاش همه‌جانبه کرد.

▼ گزارش روز

اثر معکوس

وقتی صادق زیباکلام به ذهنش خطور کرد که در صفحه توئیتر خود بنویسد؛ «چه کسی تصور می‌کرد در جمهوری اسلامی روزی بیاید که به نام هوشنگ ابتهاج، محمدرضا شجریان، سیمین بهبهانی، بیژن ترقی، (این یکی رو می‌دانم دیگه باور نمی‌کنید) فروغ فرخزاد و... خیابان نامگذاری شود. این اتفاق از لابه‌لای صندوق رأی وزارت کشور ظاهر شد.» هرگز فکرش را نمی‌کرد که با این حجم از بازخورد منفی روبه‌رو شود. کاربران فضای مجازی این جملات را نوعی حقه‌بازی و شارلاتانسیم سیاسی دانستند و با یادآوری عملکرد دولت، یادآوری مشکلات اقتصادی، با مقایسه وعده‌های انتخاباتی این جریان با عملکرد دولت و بررسی تطبیقی سخنان زیباکلام در دوران حضور اصولگرایان در شورای شهر تهران و سخنان این روزهای وی از ابتذال اصلاح‌طلبی سخن به میان آوردند! پیش از این نیز معصومه ابتکار در جملاتی تعجب‌برانگیز و البته مشابه آنچه زیباکلام اکنون گفته است، اظهار داشته بود: «جریانات اصلاحات دستاوردها و پیشرفت‌های این دوره را برای مردم بگویند. بگویند چه شرایطی قبل و بعد از دولت یازدهم در دانشگاه‌ها بود، وضعیت روزنامه‌ها و رسانه‌ها چطور بوده و الآن چطور شده و فضای عمومی جامعه، برگزاری کنسرت‌ها و ایجاد نشاط فرهنگی چه تغییراتی کرده است؟»

اما چرا این چهره‌ها چنین جملاتی را به زبان می‌آورند و در تلاش هستند حتی به این شکل کاریکاتوری برای جریان مطبوع خود دستاوردسازی کنند؟! پاسخ به این پرسش چندان دشوار نیست، اگر بدانیم در پایان سال جاری انتخابات مجلس شورای اسلامی برگزار خواهد شد و بدانیم نظرسنجی‌های معتبر از ریزش شدید آرای اصلاح‌طلبان حکایت دارد! این جملات از سوی زیباکلام، ابتکار و در روزهای آتی احتمالاً چهره‌های دیگر اصلاح‌طلب به منظور آشتی دادن بدنه اجتماعی ناراضی اصلاح‌طلبان- که از عملکرد این جریان در دولت و مجلس ناراضی هستند- مطرح می‌شود؛ جملاتی که اگرچه عملاً به ضد خود بدل شده و اختلاف میان نیروها و چهره‌های اصلاح‌طلب با بدنه اجتماعی این جریان را بیشتر خواهد کرد؛ اما واقعیت این است که اصلاح‌طلبان راه دیگری جز طرح چنین موضوعاتی پیش روی خود نمی‌بینند!

▼ خبر ویژه

نقش شاه سعودی در کودتای لیبی!

حساب کاربری موسوم به دوره جدید در فضای مجازی جزئیات تازه‌ای از دیدار «محمدبن سلمان» ولی‌عهد عربستان سعودی و ژنرال شورشی «خلیفه حفتر» منتشر کرده است. این حساب کاربری، که خودش را «ناظر و تحلیلگر نزدیک به اتاق تصمیم‌گیران» معرفی می‌کند، در توئیتر نوشت: حفتر، که تحت حمایت سعودی، امارات و مصر است، یک هفته قبل از حمله به طرابلس، به عربستان سفر کرد و طی آن، نشست‌هایی با «سلمان‌بن‌العزیز» پادشاه این کشور و فرزندش و نیز «خالد الحمیدان» رئیس سازمان استخباراتی ترتیب داد. بر اساس این گزارش، بن‌سلمان از حفتر به صراحت خواسته است که حمله نظامی علیه دولت وفاق ملی لیبی را، که از سوی جامعه جهانی به رسمیت شناخته شده است، آغاز کند. همچنین توافق شده است، عربستان سعودی از این عملیات حمایت‌های لازم را بکند. بن‌سلمان تأکید کرده است، این تهاجم، فوری و سرنوشت‌ساز باشد. این حساب کاربری مشهور سعودی، این مقدمات و سفر یک شخصیت اسرائیلی (بدون ذکر نامش) به عربستان سعودی و دیدارش با محمد بن‌سلمان را مرتبط دانسته و این تحرکات را در هم‌پیمانی نابود کردن اراده ملت‌ها نقش‌آفرین توصیف کرده است. گفتنی است، یک منبع در دولت وفاق ملی به ریاست «فائز السراج» پیشتر اعلام کرده بود، ریاض حمایت مالی گسترده‌ای از خلیفه حفتر در عملیات تهاجمی‌اش به طرابلس ارائه می‌کند. به گفته این منبع، حمله حفتر به طرابلس طبق دستورالعمل‌ها و هماهنگی سعودی انجام شده است.

▼ اخبار

جرایمی تأکید مکرر به در پیش بودن اعتراضات خیابانی!

«مصطفی درایتی» فعال اصلاح طلب و عضو شورای مرکزی حزب اتحاد ملت، در یادداشتی با بیان اینکه ریشه چالش‌های اجتماعی را باید در بحران اعتماد بین مردم و حاکمیت جست‌وجو کرد، نوشت: «این نوع بی‌اعتمادی در گذشته در شکل‌های متعدد همچون اعتراضات گسترده مدنی و صنفی نمود پیدا کرد و اگر چاره‌ای برای آن اندیشیده نشود، امکان مواجهه با حوادث غیر مترقبه و اتفاقات غیرقابل پیش‌بینی دور از ذهن نیست.» پیش از نیز افرادی مانند حجاریان، ربیعی، جلالی‌پو، تاجیک و زیدآبادی از احتمال آشوب‌های خیابانی سخن گفته بودند! به نظر می‌رسد این افراد با طرح چنین ادعاهایی از یک سو به دنبال انحراف افکار عمومی از ناکارآمدی دولت هستند و از سوی دیگر تلاش می‌کنند با پیوند زدن ناکارآمدی دولت به کلیت نظام از دادن هزینه سیاسی و جناحی در قبال عملکرد دولت و مجلس اصلاح طلب فرار کنند. برخی نیز معتقدند اصلاح طلبان با طرح این مباحث و تهدید به خیابان آوردن مردم به دنبال امتیاز گرفتن از حاکمیت هستند.

موضع ثابت اروپا؛ سکوت در برابر تشدید تحریم‌ها!

چند روز از اعلام خبر تشدید تحریم‌ها از سوی مقامات آمریکایی و تمديد نشدن معافیت‌های نفتی کاخ سفید می‌گذرد و حتی پیش از آن نیز زمزمه‌هایی در این زمینه در رسانه‌های خارجی مطرح شده بود. این زمان فرصت لازم را در اختیار کشورهای دیگر قرار می‌داد تا بتوانند به‌طور صریح و شفاف نسبت به تصمیم آمریکا اعلام موضع کنند؛ اما آنچه در عمل اتفاق افتاد، سکوت معنادار طرف‌های اروپایی بود که با وجود عضویت سه کشور آلمان، فرانسه و انگلیس در جمع مذاکره‌کنندگان هسته‌ای و امضاکندگان برجام، واکنش‌شان به این اتفاق همچون دفعات قبل تقریباً هیچ بود. گفتنی است، در این مدتی که آمریکا از برجام خارج شده کشورهای اروپایی به جز ترکیه هیچ‌کدام از ایران نفت نخریده‌اند و در حالی که دو کشور یونان و ایتالیا اجازه داشتند از ایران نفت خریداری کنند، اما این کار را انجام ندادند.

طراحی اصلاح طلبان برای فشار بر روحانی!

عناصر افراطی جریان اصلاحات در نشست‌های محفلی اخیر خود گفته‌اند که باید دولت روحانی را برای موضع‌گیری علیه مجمع تشخیص مصلحت نظام در بررسی FATF تحت فشار قرار داد. روحانی نباید در این باره کوتاه بیاید و به رهبر معظم انقلاب بگوید که با این وضع نمی‌توانم کشور را اداره کنم و اگر این جریان اصلاح نشود، ادامه مدیریت ریاست‌جمهوری غیر ممکن می‌شود. اگر روحانی این کار را نکند، همه کاسه و کوزه‌ها سر روحانی و اصلاح طلب‌ها شکسته می‌شود. در این نشست‌های محفلی همچنین مطرح شده است، ایده انتخابات آزاد حتماً پیگیری شود و دولت روحانی هم حتماً این موضوع را مطرح و پیگیری کند. در عین حال گفته شده است اصلاح طلبان باید از دولت روحانی به مرور فاصله بگیرند؛ اما در عین حال در حاکمیت باقی بمانند!

مؤلفه‌های اصلاح طلبی از زبان عضو نهضت آزادی!

«سیدامیر خرم» که تا پاییز ۹۷ عضو ارشد نهضت آزادی بود (وی به دلیل اختلافات داخلی از این حزب جدا شده است) در مصاحبه با روزنامه «همدلی» گفت: «یکی از مؤلفه‌های گفتمان اصلاح طلبی، «اعتقاد به جدایی نهاد دین از نهاد حکومت» است.» خرم در بخش دیگری از این مصاحبه گفت: «حذف فیلترهایی که مانع انتخاب نمایندگان واقعی مردم در ارکان حکومت می‌شوند، یکی از مطالبات اصلاح طلبان است.» وی در ادامه گفت: «اگر نیروهای اصلاح طلب، قدر خود را بدانند و اعتماد به نفس لازم را داشته باشند، می‌توانند در قبال حضور خود در عرصه سیاست و شرکت در انتخابات‌های مختلف، از حکومت امتیاز بگیرند و در مقابل دادن امتیاز حضور خود در این عرصه، امتیازهایی مانند حذف نظارت استصوابی را به‌طور جدی مطالبه کنند.»

▼ اخبار کوتاه

◀ «رامین مهمان‌پرست» سخنگوی پیشین وزارت امور خارجه در پاسخ به این پرسش که آیا آمریکایی‌ها می‌توانند در مسیر صادرات نفت ایران وقفه ایجاد کرده و آن را به صفر برسانند، گفت: بازار انرژی در دنیا از محدودیت‌های خاصی برخوردار است. همگان به خوبی می‌دانند اگر امکان حذف صادرات نفت ایران از بازار انرژی دنیا وجود داشت، بدون شک آمریکایی‌ها طی سال‌های گذشته دست به چنین اقدامی می‌زدند. به صراحت این مسئله را مطرح می‌کنم که آنها هیچ‌گاه نمی‌توانند صادرات نفت ایران را به صفر برسانند. امکان حذف نفت ایران از بازار انرژی دنیا نزدیک به صفر است.

◀ نوری المالکی همزمان با سالروز تشکیل حشدالشعبی (بسیج مردمی عراق) گفت: در اوایل تشکیل گروه تروریستی داعش در سال ۲۰۱۴ میلادی و مبارزه عراق با این گروه تروریستی، جمهوری اسلامی ایران پنج هواپیما از نوع سوخو در اختیار عراق قرار داد. نخست‌وزیر سابق عراق گفت: ما از جمهوری اسلامی ایران درخواست کردیم و آنها هم به درخواست ما پاسخ مثبت دادند؛ اما بقیه کشورها که ما از آنها درخواست کمک کردیم، همه جواب رد به ما دادند.

◀ کمیته روابط خارجی پارلمان عراق از تصمیم خود برای فشار بر طرف آمریکایی به منظور مستثنی شدن عراق از تحریم‌ها علیه تهران خبر داد. «حسن فدم» عضو کمیته روابط خارجی پارلمان عراق به السومریه‌نیوز گفت: احتمال دارد واشنگتن معافیت‌های عراق از تحریم‌ها علیه تهران را تمدید کند. وی اظهار داشت: کمیته روابط خارجی با تمام قدرت و از طریق روابط خود به طرف آمریکایی فشار می‌آورد تا عراق را از این تحریم‌ها مستثنی کند.

◀ یک کانال خبری به نقل از مطلعان اهل قطیف عربستان خبر داده است، دیروز دولت عربستان ۳۲ نفر از شیعیان را به بهانه حمله اخیر سریلانکا به شکل‌های گوناگون از جمله سوزاندن، صلیب کشیدن و... به شهادت رسانده است. انعکاس این خبر در رسانه‌های داخلی تقریباً هیچ بوده است؛ در حالی که این خبر را بی‌بی‌سی فارسی و رادیو فردا پوشش داده‌اند! گفتنی است، شیعیان عربستان ده تا پانزده درصد جمعیت این کشور تخمین زده می‌شوند.

◀ پروفسور نادر انتصار، رئیس دانشکده علوم سیاسی دانشگاه آلابامای آمریکا گفت: تشکیل ناتوی عربی در شرایط کنونی بیشتر شبیه خیال است و پایداری و دوام آن در بلندمدت زیر سؤال می‌رود. او افزود: فراتر از وسواس دیوانه‌وار دولت‌های عضو این ائتلاف علیه ایران، هیچ هدف مشترک دیگری و رای شکل‌گیری اتحاد امنیتی خاورمیانه وجود ندارد.